EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 20.10.2017.
COM(2017) 614 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

GADA ZIŅOJUMS PAR ES UN KOREJAS BRĪVĀS TIRDZNIECĪBAS NOLĪGUMA ĪSTENOŠANU

{SWD(2017) 345 final}

1. IEVADS

2017. gada 1. jūlijā aprit sestais gads, kopš ir noslēgts Brīvās tirdzniecības nolīgums (BTN) starp ES un tās dalībvalstīm un Korejas Republiku (turpmāk — "Koreja"). BTN provizoriski tiek piemērots no 2011. gada jūlija. Formāli tas stājās spēkā 2015. gada 13. decembrī — pēc tam, kad ES dalībvalstis to bija ratificējušas. Ņemot vērā Horvātijas pievienošanos ES, BTN papildprotokols tiek provizoriski piemērots kopš 2014. gada 26. maija, un tas stājās spēkā 2016. gada 1. janvārī.

ES un Korejas BTN ir pirmais jaunās paaudzes visaptverošais BTN. Tas ir arī pirmais ES tirdzniecības nolīgums ar Āzijas valsti. Tas ir visvērienīgākais BTN, ko ES līdz šim ir īstenojusi.

Šis ir piektais gada ziņojums par ES un Korejas BTN īstenošanu. Tas ir izstrādāts saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 11. maija Regulu (ES) Nr. 511/2011, ar ko īsteno divpusējo aizsargpasākumu klauzulu Brīvās tirdzniecības nolīgumā starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm un Korejas Republiku[1], noteikumiem. Atbilstīgi minētās regulas 13. panta 1. punktam Komisija publicē gada ziņojumu par nolīguma piemērošanu un īstenošanu. Ziņojumu papildina Komisijas dienestu darba dokuments, kurā saskaņā ar 3. panta 3. punktu ir ietverts ikgadējs uzraudzības ziņojums ar aktuāliem statistikas datiem par preču importu no Korejas jutīgās nozarēs.

Lai kritiski izvērtētu ES un Korejas BTN īstenošanas pirmos piecus gadus, 2017. gada 18. maijā Eiropas Parlaments pieņēma rezolūciju[2]. Eiropas Parlaments atzīst, ka nolīgums Eiropas Savienībai ir devis ļoti pozitīvus rezultātus ekonomikā, bet tajā pašā laikā pauž bažas par dažiem neatrisinātiem jautājumiem, jo īpaši attiecībā uz darba ņēmēju tiesībām Korejā.

2. ANALĪZĒ IZMANTOTĀ METODIKA

Turpmākā ES un Korejas divpusējās preču tirdzniecības analīze ir balstīta uz datu salīdzinājumu par pilnu kalendāro 2016. gadu ar 2010. gadu, kas ir pēdējais pilnais kalendārais gads pirms BTN provizoriskās piemērošanas sākuma 2011. gada 1. jūlijā.

Pakalpojumu tirdzniecības un ieguldījumu analīzes pamatā ir jaunākie pieejamie dati no 2015. gada, kuri arī ir salīdzināti ar 2010. gadu.

Jānorāda, ka tirdzniecības plūsmu pārmaiņas nevar saistīt tikai ar BTN, jo tās ietekmē arī citi faktori. Tomēr turpmāk izklāstītie rādītāji sniedz pamatotu priekšstatu par BTN līdzšinējo ietekmi.

Ziņojumā arī sniegts pārskats par darbībām, ko laika posmā no 2016. gada janvāra līdz 2017. gada maijam veikušas dažādas komitejas un darba grupas, kuras izveidotas saskaņā ar BTN tā īstenošanas uzraudzībai.

[1] OV L 145, 31.5.2011., 19. lpp.

[2] http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2017-0225+0+DOC+XML+V0//LV

3. TIRDZNIECĪBAS PĀRMAIŅAS (NO GADA UZ GADU UN KOPŠ PROVIZORISKĀS PIEMĒROŠANAS SĀKUMA)

3.1. Preču tirdzniecība

3.1.1. Preču tirdzniecības kopējās pārmaiņas

Jānorāda, ka nolīgto tarifu koncesiju pakāpeniskā stāšanās spēkā pirmo gadu laikā pēc provizoriskās piemērošanas sākuma 2011. gada 1. jūlijā beidzās 2016. gada 30. jūnijā. Tagad gandrīz visi tarifi ir pilnībā liberalizēti, un tādējādi, pretēji iepriekšējos ziņojumos konstatētajam, vairs nepastāv iedalījums pilnībā vai daļēji liberalizētos un neliberalizētos produktos.

ES eksports uz Koreju palielinājies par 59,2 %: no EUR 28 miljardiem 2010. gadā uz EUR 44,5 miljardiem 2016. gadā. Vidējais eksporta palielinājums no ES uz Koreju bija 8,1 %, un vidējais importa palielinājums no Korejas Eiropas Savienībā bija 0,8 % gadā.

2010. gadā, kas bija bāzes gads pirms BTN provizoriskās piemērošanas sākuma, eksports no ES uz Koreju bija EUR 28,0 miljardus vērts, bet imports no Korejas — EUR 39,5 miljardus vērts. 2016. gadā ES eksporta vērtība uz Koreju bija EUR 44,5 miljardi, bet importa vērtība no Korejas — EUR 41,4 miljardi. ES ārējās tirdzniecības bilancē ar Koreju 2010. gadā bija deficīts EUR 11,6 miljardu vērtībā, savukārt 2016. gadā jau ir tirdzniecības bilances pārpalikums EUR 3,1 miljarda vērtībā.

Ja BTN nebūtu spēkā, par pašreizējo uz Koreju eksportēto ES preču apjomu būtu jāmaksā nodokļi apmēram EUR 2 miljardu vērtībā[3].

1. diagramma. Eiropas Savienības preču eksports uz Koreju un Korejas preču imports Eiropas Savienībā 2010.–2016. gadā (mljrd. EUR)

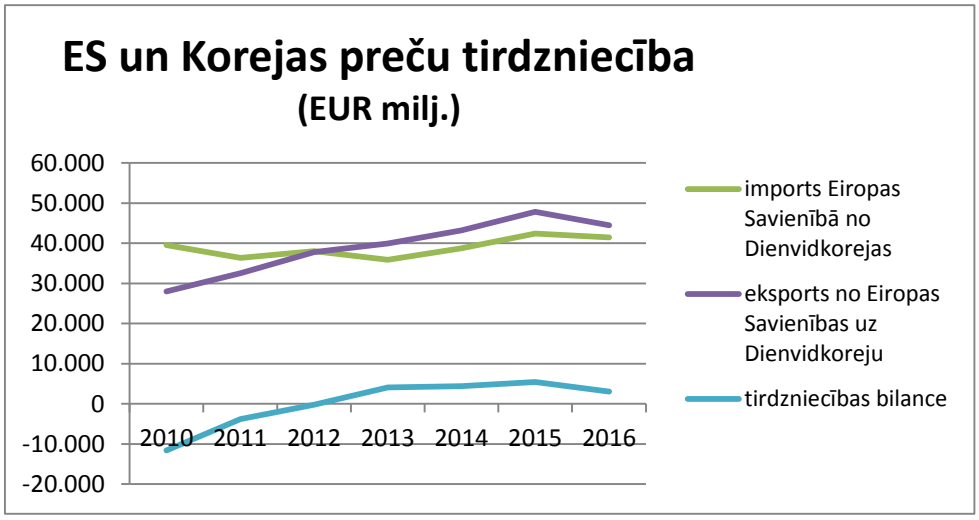

ES28 preču tirdzniecība ar Dienvidkoreju (miljonos EUR)							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016

[3] Šis aprēķins ir balstīts uz importu no ES uz Koreju HS6 līmenī BTN īstenošanas piektajā gadā (Starptautiskā Tirdzniecības centra (*ITC*) dati).

Imports Eiropas Savienībā no Dienvidkorejas	39 534	36 312	38 014	35 837	38 772	42 365	41 437
Eksports no ES uz Dienvidkoreju	27 961	32 515	37 815	39 910	43 188	47 787	44 506
Tirdzniecības bilance	–11 573	–3 797	–199	4073	4416	5422	3069

Avots: Eurostat, *2017. gada jūnijs*

2015.–2016. gadā kopējais eksports no ES uz Koreju samazinājās par 6,9 %. Imports Eiropas Savienībā no Korejas samazinājās par 2,2 %. Rezultātā ES tirdzniecības bilances pārpalikums samazinājās no EUR 5,4 līdz EUR 3,1 miljardam. Samazinājums atbilst vispārējam tirdzniecības modelim Eiropas Savienībā 2016. gadā. 2015.–2016. gadā kopējais ES eksports uz pārējām pasaules valstīm samazinājās par 2,4 %. Imports Eiropas Savienībā no pārējām pasaules valstīm samazinājās par 1,2 %.

Spilgtāk izteiktais ES eksporta samazinājums uz Koreju cita starpā ir radies tādēļ, ka bijuši mazāki tehnikas, transporta aprīkojuma, mehānisko transportlīdzekļu (arī saistībā ar dīzeļmotoru skandālu) un AK naftas eksporta (sankciju pret Irānu atcelšanas dēļ) tirdzniecības apjomi, kā arī gaisa kuģu piegāžu apjoma samazinājuma dēļ (lielāki piegāžu apjomi ir plānoti nākamajos gados). Un otrādi, 2016. gadā samazinājās Eiropas Savienībā no Korejas importēto kuģu, šķidro kristālu displeju (*LCDs*) un petroķīmisko produktu daudzums.

2010. gadā imports no Korejas bija 2,6 % no kopējā importa apjoma Eiropas Savienībā un 2016. gadā — 2,4 %, tādējādi 2016. gadā Koreja kļuva par 8. lielāko importa avotu Eiropas Savienībai. Eksports no ES uz Koreju 2010. gadā bija 2 % no kopējā ES eksporta un 2,6 % 2016. gadā, tādējādi 2016. gadā Koreja bija 9. lielākais ES eksporta tirgus. Koreja bija ES 8. lielākais kopējās tirdzniecības partneris.

Korejas pusē ES daļa no kopējā Korejas importa palielinājās no 9,1 % pirms BTN piemērošanas sākuma līdz 12,8 % 2016. gadā, tādējādi ES kļuva par 2. lielāko Korejas importa avotu (pēc Ķīnas). Šajā pašā laikposmā ES īpatsvars Korejas kopējā eksportā ir samazinājies no 11,5 % līdz 10,9 %[4], Eiropas Savienībai kļūstot par Korejas 3. lielāko eksporta tirgu. ES bija Korejas 3. lielākā partnere kopējā tirdzniecībā (aiz Ķīnas un ASV).

3.1.2. Ietekme uz nozarēm

Svarīgākās ES uz Koreju 2016. gadā eksportēto produktu kategorijas ir šādas:

- mašīnas un iekārtas (HS[5] 16) — 29,2 % no visām uz Koreju eksportētajām ES precēm. Salīdzinājumā ar 2015. gadu šajā produktu kategorijā vērojams samazinājums 8,2 % apmērā;
- transporta aprīkojums (HS 17) — 21,2 % no visām uz Koreju eksportētajām ES precēm. Salīdzinājumā ar 2015. gadu šajā kategorijā vērojams samazinājums 6,4 % apmērā;

[4] ES īpatsvars kopējā Korejā veiktajā importā atspoguļo to, cik liela daļa importa Korejā no visas pasaules ir imports no ES. ES īpatsvars kopējā eksportā no Korejas atspoguļo to, cik liela daļa eksporta no Korejas uz pārējām pasaules valstīm ir eksports uz ES.

5 Harmonizētā sistēma.

- ķīmiskie produkti (HS 06) — 13,6 % no visām uz Koreju eksportētajām ES precēm. Salīdzinājumā ar 2015. gadu šajā produktu kategorijā vērojams palielinājums 8,4 % apmērā;
- citas produktu kategorijas, kuru eksports no ES kopš 2011. gada jūlija ir ievērojami pieaudzis, ir minerālprodukti (HS 05)[6], pērles un dārgmetāli (HS 14), apavi (HS 12) un koksne (HS 09).

Galvenās produktu kategorijas, ko ES importē no Korejas, 2016. gadā ir šādas:

- mašīnas un iekārtas — 33,9 % no visām no Korejas uz ES importētajām precēm. Salīdzinājumā ar 2015. gadu šajā produktu kategorijā vērojams samazinājums 4,9 % apmērā;
- transporta aprīkojums — 26,1 % no kopējā importa Eiropas Savienībā no Korejas. Salīdzinājumā ar 2015. gadu šajā produktu kategorijā vērojams samazinājums 4,9 % apmērā;
- ievērojami pieaudzis imports Eiropas Savienībā ķīmisko produktu un plastmasas (HS 07) kategorijā.

3.1.3. Mehānisko transportlīdzekļu un vieglo automobiļu daļu divpusējā tirdzniecība

Vērtības ziņā 2010.–2016. gadā ES eksportēto mehānisko transportlīdzekļu (HS 8703) apjoms ir palielinājies par 244 %, no EUR 1,68 miljardiem (64 200 vienībām) līdz EUR 5,79 miljardiem (176 900 vienību), — tie ir 13 % no kopējā ES preču eksporta uz Koreju.

Imports Eiropas Savienībā no Korejas ir pieaudzis par 53 %: no EUR 2,48 miljardiem līdz EUR 4,79 miljardiem jeb importēto vienību izteiksmē par 13 % (no 300 000 līdz 339 000 vienību). Mehāniskie transportlīdzekļi ir gandrīz 12 % no kopējā Korejas preču importa Eiropas Savienībā.

2. diagramma. Mehāniskie transportlīdzekļi: eksports no ES uz Koreju un eksports no Korejas uz ES 2010.–2016. gadā (mljrd. EUR)

[6] Minerālproduktu eksports no ES uz Koreju visvairāk palielinājās BTN īstenošanas pirmajā gadā. Šie produkti atbilst 7 % no kopējā uz Koreju eksportēto ES preču apjoma.

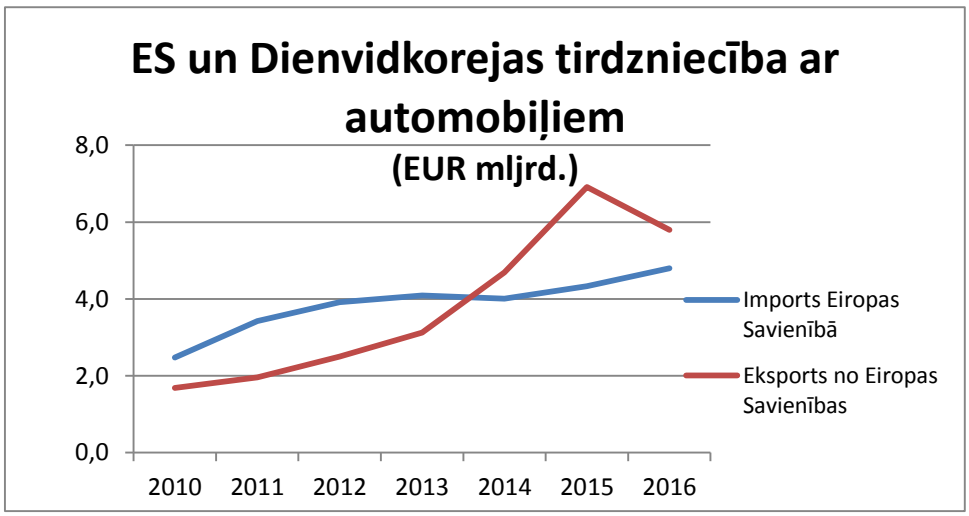

Vieglo automobiļu daļu vērtība, kuras ES eksportēja uz Koreju[7], 2016. gadā sasniedza apmēram EUR 1,4 miljardus. 2015. gadā pieaugums bija 25 %.

2016. gadā vieglo automobiļu daļu vērtība, kuras importētas Eiropas Savienībā no Korejas, sasniedza apmēram EUR 3,5 miljardus. 2015. gadā pieaugums bija 9 %.

Ārējās tirdzniecības bilances deficīts vieglo automobiļu daļām saglabājās nemainīgs apmēram EUR –2,1 miljarda apmērā.

3.2. Pakalpojumu tirdzniecība un ieguldījumi

Jaunākie pieejamie dati par pakalpojumiem un ieguldījumiem ir par 2015. gadu. 2015. gadā no ES eksportēto pakalpojumu vērtība sasniedza EUR 11,1 miljardu. Salīdzinājumā ar 2010. gadu tas ir pieaugums par 49 % (salīdzinājumā ar 2014. gadu — samazinājums par 7 %). 2015. gadā no Korejas Eiropas Savienībā importēto pakalpojumu vērtība sasniedza EUR 6,3 miljardus. Salīdzinājumā ar 2010. gadu tas ir pieaugums par 32 % (salīdzinājumā ar 2014. gadu — pieaugums par 7,3 %). ES pakalpojumu tirdzniecība ar Koreju atbilst apmēram 1 % no pakalpojumu tirdzniecības apjoma, kas tiek īstenota ārpus ES. 2015. gadā šajā jomā Eiropas Savienībai ir tirdzniecības bilances pārpalikums EUR 4,8 miljardu apjomā.

1. tabula. ES un Korejas pakalpojumu tirdzniecības kopējais apjoms (milj. EUR)

	ES imports (debets)	ES eksports (kredīts)	ES tirdzniecības bilance
2010	4769	7422	2653
2011	4625	7887	3262
2012	4919	9005	4086
2013	5641	10 758	5117
2014	5868	11 934	6066
2015	6298	11 089	4792

Avots: Eurostat *(maksājumu bilance)*

[7] Vieglo automobiļu daļu kategorijā ietilpst riepas (401110, 401211), motori (840733, 840734, 840790, 840820) un daļas (8708).

2015. gadā ES uzkrātie ārējie ĀTI Korejā bija EUR 49,8 miljardi, kas atbilst 3,5 % ārpus ES uzkrāto ĀTI. 2015. gadā uzkrātie iekšējie ĀTI no Korejas Eiropas Savienībā bija EUR 20,9 miljardi, kas atbilst 0,7 % ārpus ES uzkrāto ĀTI. Tādējādi ES uzkrājumi Korejā ir apmēram 2,5 reizes lielāki nekā Korejas uzkrājumi ES. 2010.–2016. gadā uzkrātie iekšējie ĀTI Eiropas Savienībā palielinājās par 59 % un uzkrātie ārējie ĀTI palielinājās par 33 %.

2. tabula. ES un Korejas ārvalstu tiešie ieguldījumi (milj. EUR)

	Uzkrātie		**Plūsmas**	
	Iekšējie	**Ārējie**	**Iekšējās**	**Ārējās**
2010	13 140	37 480	4012	2448
2011	10 782	36 306	1810	2217
2012	16 866	35 206	4302	–179
2013 (b)	14 949	32 274	1340	823
2014	17 565	45 829	4486	5485
2015	20 914	49 755	1800	–6428

*Piezīme: ar (b) apzīmē pārtraukumu laikrindās. Dati par 2010.–2012. gadu ir savākti saskaņā ar BPM5 metodiku un nav salīdzināmi ar 2013.–2015. gada datiem, kas balstīti uz BPM6 metodiku. Iekļauta informācija par īpašam nolūkam dibinātām sabiedrībām (*SPE*)[8].*

3.3. Preferenču izmantošanas rādītājs

Šis rādītājs parāda, cik lielā mērā ES eksportētāji izmanto BTN preferences, t. i., izmanto BTN noteiktos nodokļu samazinājumus[9]. 2016. gadā vispārējais ES preferenču izmantošanas rādītājs Korejas tirgū bija 71 %, kas ir līdz šim augstākais rādītājs. Tas salīdzināms ar 68 % 2015. gadā un 65 % 2014. un 2013. gadā.

Dalībvalstu līmenī preferenču izmantošanas rādītājs krasi atšķiras, svārstoties no 20,8 % (Maltā) līdz 86,8 % (Beļģijā). Valstis ar augstākajiem rādītājiem, kas pārsniedz 80 %, ir Beļģija, Slovākija, Kipra, Austrija un Ungārija. Un otrādi, valstis ar zemākajiem rādītājiem, kas ir zemāki par 60 %, ir Horvātija, Īrija, Nīderlande, Igaunija, Somija un Malta.

Pēc HS °sadaļām[10] augstākais kopējais rādītājs ir dzīvniekiem un dzīvnieku izcelsmes produktiem (1. sadaļa) 95,4 % apmērā un transporta aprīkojumam (17. sadaļa) 95 % apmērā. Konkrēti, mehāniskajiem transportlīdzekļiem (17. sadaļas 87. nodaļa), kas veido vairāk nekā 20 % no visa preferenciālā eksporta no ES uz Koreju, preferenču izmantošanas rādītājs ir 95,1 %.

[8] *SPE* 2014. gadā veidoja 44 % no ES uzkrātajiem ārējiem ieguldījumiem Korejā un 3 % no Eiropas Savienībā uzkrātajiem iekšējiem ieguldījumiem no Korejas. Attiecībā uz plūsmām *SPE* veidoja 84 % no ES ārējām plūsmām uz Koreju un 19 % no ES iekšējām plūsmām no Korejas.

[9] Tas atbilst šādai attiecībai:

$$\frac{\text{preferenciāls imports Korejā (tādu uz Koreju eksportēto ES preču vērtība, kuras nonāk Korejā ar preferenciālo tarifu)}}{\text{imports Korejā, kuram var piemērot preferences (tādu uz Koreju eksportēto ES preču vērtība, kurām var piemērot preferenciālo tarifu)}}$$

[10] Preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizētā sistēma.

No otras puses, zemākie kopējie rādītāji (zem 60 %) ir novēroti parastajiem metāliem un parasto metālu izstrādājumiem (15. sadaļa), proti, 58,8 %, pērlēm un dārgmetāliem (14. sadaļa), proti, 56,9 %, ļoti svarīgajā mašīnu un iekārtu un elektroiekārtu nozarē (16. sadaļa), proti, 54,7 %, jēlādām un ādām (8. sadaļa), ieročiem un munīcijai (19. sadaļa) un dažādiem izstrādājumiem (20. sadaļa) attiecīgi 53,7 %, 53,1 % un 51,2 %.

Ja ir runa par eksportu no Korejas uz ES, tad vispārējais preferenču izmantošanas rādītājs ES tirgū bija augstāks nekā ES rādītājs. 2016. gadā tas bija 87 %, savukārt 2015. gadā 85 % un 2014. gadā 84 %.

4. ĪSTENOŠANAS STRUKTŪRU DARBĪBAS

ES un Korejas BTN institucionālajos noteikumos (15. pants) tika paredzēta septiņu specializēto komiteju un septiņu darba grupu izveide, kā arī dialogs par intelektuālo īpašumu (IĪ). Ikgadējā Tirdzniecības komitejas sanāksmes ministru līmenī pilda uzraudzības funkciju un nodrošina pienācīgu BTN darbību. Laikā no 2016. gada janvāra līdz 2017. gada maijam Eiropas Savienībā notika lielākās daļas komiteju un darba grupu, tostarp Tirdzniecības komitejas, sanāksmes, par ko tālāk ir sniegts kopsavilkums.

2016. gada 21. jūnijā Briselē notika **Motorizēto [mehānisko] transportlīdzekļu un detaļu darba grupas** sanāksme, un tajā tika apspriesti vides jautājumi, tehniskie standarti, saskaņošana, konverģence un ar piekļuvi tirgum saistīti jautājumi. Tika panākts progress 2.C pielikuma tehniskajā atjauninašanā. Darba grupas sanāksmē tika konstatēti pozitīvas norises attiecībā uz ES bažām, piemēram, par sēdekļu tehniskajām prasībām, *Flex-PLI* testa procedūru un 48V tehnoloģijas ieviešanu. Apspriesto tirgus piekļuves jautājumu vidū bija jautājumi par autovilcējiem, pašsertifikāciju un vieglo automobiļu daļu marķēšanu, ierobežoto piekļuvi tirgum konkrētiem transportlīdzekļu tipiem, transportlīdzekļu platuma ierobežošanu, atbilstības sertifikātiem un rīcībpolitiku, kas ierobežo motociklu importu.

Farmaceitisko produktu un medicīnas ierīču darba grupas sanāksmē, kura notika Briselē 2016. gada 22. jūnijā, cita starpā tika apspriesta Korejas farmaceitisko produktu cenu politika un inovatīvo zāļu un tehnoloģiju vērtības atbilstīga atzīšana, zāļu sērijas numuru norāžu sistēma, ES farmaceitisko produktu kompendiju atzīšana, kā arī vienreizējās lietošanas ierīču apmaksāšana, klīnisko testu prasības un ES pilnvaroto iestāžu pašreizējais stāvoklis.

2016. gada 21. oktobrī Briselē notika **Sanitāro un fitosanitāro pasākumu komitejas** sanāksme. Tajā tika apspriesta importa apstiprināšanas procedūra ES izcelsmes liellopu gaļai, ES lūgums atzīt reģionalizācijas lēmumus, Korejas aizlieguma atcelšana cūkgaļas, mājputnu gaļas un mājputnu gaļas izstrādājumu importam no konkrētām ES dalībvalstīm, kā arī klauzula "dzimis un izaudzēts" divpusējos sanitārajos protokolos starp ES dalībvalstīm un Koreju. ES izvirzīja arī jautājumus par paraugu vākšanas apjomu augstas vērtības izstrādājumu testēšanai un jautājumu par sertifikāciju, ko veic saskaņā ar Korejas noteikumiem izstrādājumiem, kas ir ražoti vienā ES dalībvalstī un tiek nosūtīti uz Koreju no citas dalībvalsts. Koreja izvirzīja jautājumu par vistas un žeņšeņa zupas eksportu uz ES.

2016. gada 15. novembrī Briselē notika **Preču tirdzniecības komitejas** sanāksme. Tajā tika apspriesta BTN vispārējā īstenošana pēc pieciem gadiem un tika atzīti tās labvēlīgie rezultāti gan ES, gan Korejai. Abas puses apsprieda rezultātus, kas gūti elektronikas dialogā, kurš notika dienu iepriekš un aptvēra plašu jautājumu loku (BTN 2.B pielikuma 4. panta un

5. panta 2. punkta izskatīšana, 2.B pielikuma darbības jomas paplašināšana, ietverot radioiekārtu testēšanu, pašreizējo stāvokli ES Ekodizaina direktīvas īstenošanā attiecībā uz televizoriem un displejiem, ES Radioiekārtu direktīvā noteiktās testēšanas prasības atbilstības novērtējuma procedūrām, pagarinājumu jaunās Zemsprieguma direktīvas un Elektromagnētiskās savietojamības direktīvas īstenošanai). Atkal tika izvirzīti jautājumi par ES kosmētikas nozares piekļuvi tirgum, proti, Korejas elektronisko datu apmaiņas (EDA) sistēmu un prasībām pilsētu komerciālo centru beznodokļu veikaliem rezervēt vietu mazo un vidējo uzņēmumu produktu tirdzniecībai. Attiecībā uz konkurenci ES puse pieprasīja informāciju par Korejas tiesību aktiem par subsīdiju aizliegumu un izteica bažas par Korejas plāniem atbalstīt vietējo kuģubūves nozari. Visbeidzot, puses apsprieda gatavošanos Tirdzniecības komitejas sanāksmei.

2016. gada 16. novembrī Briselē notika ES un Korejas **Tirdzniecības aizsardzības līdzekļu sadarbības darba grupas** sanāksme. Sanāksme uzlaboja zināšanas un izpratni par otras puses tiesību aktiem, politiku un praksi tirdzniecības aizsardzības līdzekļu jomā. Tā deva iespēju apmainīties ar statistiku un informāciju par divpusējiem antidempinga pasākumiem un iesāktajām izmeklēšanām, kā arī globālajām tendencēm tirdzniecības aizsardzības izmeklēšanās.

2016. gada 24. novembrī Seulā notika **Intelektuālā īpašuma dialogs.** Abas puses sniedza jaunāko informāciju par norisēm likumdošanā un politikā, jo īpaši attiecībā uz autortiesībām, patentiem, preču zīmēm un izpildi. ES puse uzsvēra, ka Korejas konkurences politikā ir svarīgi saglabāt līdzsvaru starp standartam būtisko patentu tiesību subjektiem un īstenotājiem. ES puse arī pauda bažas par BTN noteikumu nepietiekamu īstenošanu attiecībā uz publiskā izpildījuma tiesībām, kamēr Koreja nav pārskatījusi Autortiesību likumu, un uzsvēra šā jautājuma ekonomisko nozīmi gan ES, gan Korejai.

Publiskā iepirkuma darba grupas sanāksme notika Seulā 2016. gada 26. novembrī. Puses sniedza informāciju par jaunākajiem notikumiem likumdošanā, apsprieda Korejas plaši interpretēto Nolīguma par valsts iepirkumu 3. panta drošības izņēmumu un apmainījās ar viedokļiem par mazo un vidējo uzņēmumu piekļuvi iepirkumiem. Citu jautājumu starpā ES interesējās par Korejas puses iespējamo interesi izveidot kopēju iepirkumu portālu vai saikni starp attiecīgajiem portāliem. Puses vienojās turpmāk paplašināt sadarbību.

Ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu (ĢIN) darba grupai bija divas darba sanāksmes telekonferences veidā 2016. gada 7. jūlijā un 30. novembrī. Diskusijas turpinājās par ĢIN pievienošanas procesu to norāžu sarakstam, kuras aizsargā BTN. Puses apsprieda arī jautājumu par Eiropas ĢIN aizsardzību Korejas tirgū un Korejas ĢIN aizsardzību ES tirgū.

Ceturtā ES un Korejas **Kultūras sadarbības komitejas** sanāksme notika Seulā 2017. gada 6. martā. Abas puses vienojās atjaunot ES un Korejas audiovizuālā kopražojuma tiesības, lai gūtu labumu no attiecīgajām shēmām vietējās/reģionālās kultūras sekmēšanā un palielinātu to informatīvos centienus attiecībā uz audiovizuālajiem operatoriem. Citas tēmas skāra radošās rezidences, datu apmaiņu un atbalstu kultūras sadarbībai.

2017. gada 24. martā Briselē notika **Tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības komitejas** sanāksme. Puses apmainījās viedokļiem par savu vides un darbaspēka politiku. Šo apspriežu saturs sīkāk izklāstīts 5. nodaļā.

Seulā 2017. gada 7. aprīlī notika **Muitas komitejas** sanāksme. Tā pievērsās tādiem jautājumiem saistībā ar izcelsmes noteikumiem kā, piemēram, surimi bāzes galvenās sastāvdaļas interpretācija, izcelsmes pārbaudes procedūras un atzīto eksportētāju sistēma, kā arī tehniskais, produktiem specifisko noteikumu atjauninājums no HS2007 uz HS2017. Puses arī apsprieda sadarbību Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) izmeklēšanā par tirdzniecības aizsardzības pasākumu apiešanu attiecībā uz nerūsējošā tērauda cauruļu un saules enerģijas paneļu moduļiem, kuru izcelsmes valsts ir Ķīna, un ES sniedza vispārīgu paskaidrojumu par juridiskajām un praktiskajām prasībām, kuras ir jāizpilda savstarpējai atzīto ekonomikas dalībnieku atzīšanai.

2016. gada 16. decembrī Briselē sesto reizi tikās **Tirdzniecības komiteja**. To kopīgi vadīja ES tirdzniecības komisāre Sesīlija Malmstrēma un Korejas tirdzniecības, rūpniecības un enerģētikas ministrs *Hyunghwan Joo,* kurus pavadīja lielas delegācijas. Atzīmējot ES un Korejas BTN piemērošanas piekto gadadienu, abas puses atzinīgi novērtēja divpusējo tirdzniecības attiecību pieaugumu un izteica turpmāko attiecību izredzes (piemēram, preferenču izmantošanas palielināšanās, mazo un vidējo uzņēmumu līdzdalība, pielāgošanās tehnoloģiskām izmaiņām). Koreja pievērsa uzmanību tās nepārejošajam (kaut arī samazinātam) tirdzniecības bilances deficītam ar ES.

Attiecībā uz izpētes diskusijām par BTN grozījumiem, ES vairākkārt atgādināja savu ieinteresētību grozīt noteikumos, kas cita starpā ir saistīti ar tiešu transportu, labotām precēm un autovilcējiem. Koreja atgādināja, ka tā principā vēlas vest sarunas ar ES par ieguldījumu aizsardzību, bet ES investīciju tiesas sistēmas pieejas dēļ pagaidām nav gatava turpināt sarunas.

ES izteica nopietnas bažas par nepietiekamu progresu Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) konvenciju ratificēšanā un īstenošanā un darba ņēmēju tiesību aizsardzību Korejā. Tā sevišķi uzsvēra nepieciešamību atļaut ES eksportēt liellopu gaļu uz Koreju. Citi jautājumi ietvēra reģionalizāciju (cūkgaļai un mājputnu gaļai), muitas procedūras (izcelsmes pārbaudi), pagaidu atbrīvojumu no nodokļiem labotām precēm, intelektuālā īpašuma tiesības (publiskā izpildījuma tiesības), ģeogrāfiskās izcelsmes norādes, autobūvi (atbilstības apstiprināšanu), kuģubūvi (subsīdijas) un pasta un kurjerpasta pakalpojumus.

Koreja apstiprināja, ka pagarina nodokļu pagaidu atcelšanu labotām precēm uz vēl diviem gadiem pēc 2016. gada 31. decembra termiņa, ievērojot atkārtotās ES un nozares prasības. Koreja izvirzīja īstenošanas un tirgus piekļuves jautājumus saistībā ar vistas zupu, surimi (zivīm), ES ekostandartiem *UHD* televizoriem, medicīnas ierīču labu ražošanas praksi, profesionālu pakalpojumu savstarpēju atzīšanu un ES antidempinga izmeklēšanām. Abas puses vienojās turpināt īstenošanas un tirgus piekļuves jautājumu apspriešanu attiecīgo specializēto komiteju un darba grupu ietvaros.

5. TIRDZNIECĪBAS UN ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS NOTEIKUMU ĪSTENOŠANA

Komisija turpināja apspriedes ar Koreju par to saistību īstenošanu, kas izriet no tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības (TIA) nodaļas attiecībā uz darbaspēku un vidi. Pastiprināta uzmanība tika pievērsta darba ņēmēju tiesībām, ņemot vērā progresa nodrošināšanu saistību izpildē, piemēram SDO biedrošanās brīvības pamatprincipu un tiesību uz kolektīvām sarunām ievērošanu un SDO pamatkonvenciju ratifikāciju.

TIA komitejas piektā sanāksme notika Briselē 2017. gada 24. martā. Tā ļāva ES un Korejai turpināt dialogu un sadarbību TIA nodaļas īstenošanā. Kas attiecas uz darbaspēka politikas jautājumiem, ES uzsvēra nepieciešamību nodrošināt progresu SDO°pamatkonvenciju īstenošanā un biedrošanās brīvības situācijā. Koreja sniedza informāciju par iekšzemes kontekstu un centieniem ratificēt SDO pamatkonvencijas un par biedrošanās brīvības situāciju. Šajā ziņā ES uzskatīja, ka minēto jautājumu apspriešana ir jāturpina. Koreja arī norādīja problēmas, kas saistītas ar jauniešu bezdarbu un "ceturto industriālo revolūciju", norādot, ka šajā ziņā ļoti svarīgs ir sociālais dialogs. ES arī sniedza informāciju par politikas dokumentu attiecībā uz Eiropas sociālo tiesību pīlāru un iepazīstināja ar veiktajiem pasākumiem sociālā dialoga veicināšanā.

ES un Koreja arī novērtēja savu sadarbības projektu, kas attiecās uz SDO Konvencijas Nr. 111 par diskrimināciju darba un nodarbošanās jomā īstenošanu un tika atzīts par nozīmīgu Korejas un ES savstarpējās sapratnes sekmētāju, tomēr vēl aizvien kopīgs uzdevums ir pārvarēt diskrimināciju dzimuma dēļ.

TIA komitejas sanāksmē tika apspriesti arī vides politikas jautājumi, par kuriem ES un Koreja apmainījās ar informāciju par to veiktajām darbībām aprites ekonomikas, tostarp atkritumu pārstrādes, veicināšanai. Koreja un ES uzskatīja, ka turpmāka sadarbība un informācijas apmaiņa būs savstarpējs ieguvums un Koreja pārdomās ES piedāvājumu aprites ekonomikas misijai Korejā. ES un Koreja arī apmainījās ar informāciju par to centieniem ratificēt Minamatas konvencija par dzīvsudrabu. Koreja un ES diskutēja par centieniem apkarot zušu nelegālo tirdzniecību *CITES* ietvaros un centieniem sasniegt bioloģiskās daudzveidības mērķus saskaņā ar Konvenciju par bioloģisko daudzveidību.

Kas attiecas uz sadarbību klimata pārmaiņu jomā, ES uzsvēra stratēģisko partneru sadarbības nozīmību un G20 vadošo lomu attiecībā uz Parīzes nolīguma īstenošanu un saskaņotas klimata politikas izveides nozīmi. Koreja un ES izskatīja iesākto sadarbības projektu par emisijas kvotu tirdzniecības sistēmām, kas tika atzīts par veiksmīgu, un vienojās, ka projektam nāktu par labu citu Korejas ministriju iesaiste.

Komisija izmantoja daudzus citus kanālu, lai paustu bažas par darba ņēmēju tiesību situāciju Korejā, un uzstāja uz turpmāku progresu. Bažas tika paustas Tirdzniecības komitejā, tirdzniecības komisāres sarakstē ar viņas Korejas kolēģi un vairākos divpusējos kontaktos, tostarp iesaistoties ES delegācijai Korejā.

TIA nodaļas īstenošanu aktīvi atbalstīja arī pilsoniskā sabiedrība ar ES un Korejas vietējo konsultantu grupu (VKG) starpniecību, kuras kopš 2015. gada septembra tikās attiecīgi četras un astoņas reizes. ES VKG bija īpaši aktīva, prezentējot dalībnieku viedokļus par darba ņēmēju tiesību situāciju Korejā. Pilsoniskās sabiedrības foruma piektā sanāksme, kurā pulcējās ES un Korejas vietējo konsultantu grupas, notika Briselē 2017. gada 20. un 21. martā, un pirms tās notika darbseminārs par korporatīvo sociālo atbildību. Forumā tika pieņemti ieteikumi ES un Korejai par TIA nodaļas īstenošanu.

6. KONKRĒTAS JOMAS, PAR KURĀM ZIŅO VAI KURAS UZRAUGA

Saskaņā ar 3. panta 3. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 11. maija Regulā (ES) Nr. 511/2011, ar ko īsteno divpusējo aizsargpasākumu klauzulu[11], Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ikgadēju uzraudzības ziņojumu ar aktuāliem statistikas datiem par preču importu no Korejas jutīgās nozarēs un tajās jomās, uz kurām attiecināta uzraudzība pēc ražošanas nozares pieprasījuma. Importam Eiropas Savienībā no Korejas raksturīgā dinamika jomās, kurām piemēro uzraudzību (vieglie automobiļi, tekstilmateriāli, elektronika), un konkrētās uzraudzības rezultāti attiecībā uz nodokļu atmaksu ir atspoguļoti Komisijas dienestu darba dokumentā, kas pievienots šim ziņojumam.

7. GALVENIE NEIZLEMTIE JAUTĀJUMI UN TURPMĀKAS DARBĪBAS

Lai nodrošinātu gaidītos ieguvumus abām pusēm, joprojām ir ļoti svarīgi pilnībā un pareizi īstenot ES un Korejas BTN.

ES ir nopietnas bažas jo īpaši tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības jomā par nepietiekamu progresu SDO konvenciju ratifikācijā un īstenošanā un **darba ņēmēju tiesību** aizsargāšanu Korejā. Komisija cieši sadarbosies ar jauno Korejas valdību minēto jautājumu risināšanā un turpinās sadarbību ar ES VKG un Pilsoniskās sabiedrības forumu, kas apvieno ieinteresētās personas no visām pusēm.

ES ir īpaši ieinteresēta liellopu gaļas eksporta atjaunošanā uz Korejas tirgu, kas ir slēgts visam importam no ES kopš 2001. gada janvāra. Tas, lai Koreja pieņemtu reģionalizācijas principu attiecībā uz dzīvnieku slimībām, ir vēl viens svarīgs jautājums sanitārajā un fitosanitārajā jomā.

Intelektuālā īpašuma jomā Korejai jāizveido atlīdzības sistēma publiskā izpildījuma tiesībām. Tai arī jāpiekrīt papildu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu aizsardzībai un jāpieņem tiesiskā regulējuma principi attiecībā uz pasta pakalpojumiem. Citi tirgus piekļuves un īstenošanas jautājumi cita starpā attiecas uz elektroniku, vieglajiem automobiļiem un iekārtām.

Uzlabojumi **muitas procedūru** jomās varētu palielināt preferenču izmantošanas rādītāju un papildus veicināt mazo un vidējo uzņēmumu dalību. Tehnoloģiskās izmaiņas, piemēram, elektronikas jomā, radīs nepieciešamību pielāgoties.

Specializētās **komitejas un darba grupas**, kas izveidotas ES un Korejas BTN ietvaros, turpinās apspriest īstenošanu un tirgus piekļuvi un meklēt attiecīgus risinājumus ar mērķi gūt taustāmus rezultātus. Tās ir apliecinājušas, ka ir ļoti noderīgs forums, kurā apspriest pašreizējā un nākotnes regulējuma izmaiņas un turpmākas sadarbības jomas.

Turklāt Komisija turpinās izpētes diskusijas ar Koreju par BTN vai tā protokolu **grozījumu** kopumu, lai panāktu līdzsvarotu un savstarpēji pieņemamu rezultātu.

8. SECINĀJUMI

Pirmie seši ES un Korejas BTN piemērošanas gadi pierāda, ka nolīgums ir darbojies ļoti labi.

[11] OV L 145, 31.5.2011., 19. lpp.

2010.–2016. gadā ES preču eksports uz Koreju ir palielinājies par 59 %. Arī Korejas eksports ir palielinājies, tomēr, ņemot vērā finanšu krīzes izraisīto pieprasījuma samazinājumu Eiropas Savienībā, tas noticis lēnāk. Tādējādi vairs nav ES preču tirdzniecības bilances deficīta, kas 2010. gadā bija EUR 11,6 miljardi, bet 2016. gadā jau ir tirdzniecības bilances pārpalikums EUR 3,1 miljards.

2010.–2015. gadā ES pakalpojumu eksports uz Koreju palielinājās par 49 %, savukārt imports no Korejas Eiropas Savienībā — par 32 %. 2015. gadā Eiropas Savienībai bija tirdzniecības bilances pārpalikums EUR 4,8 miljardi.

Tajā pašā laika posmā uzkrātie iekšējie ĀTI Eiropas Savienībā palielinājās par 59 % un uzkrātie ārējie ĀTI (ES ieguldījumi Korejā) palielinājās par 33 %.

Lai arī pastāv zināmas grūtības, kas ieskicētas 7. nodaļā, lielākajā daļā jomu īstenošana noritējusi gludi un sniedz spēcīgu atbalstu ekonomikas attīstībai abās pusēs. Tas tika apliecināts arī Eiropas Parlamenta rezolūcijā, kura tika pieņemta 2017. gada 18. maijā[12].

[12] http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2017-0225+0+DOC+XML+V0//LV